

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์
ส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและ
ผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ในจังหวัดนครพนม

- ณิชูพงศ์ ไชยสิทธิ์

**ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมใน
การตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม**
**The Relationship between Participation of Teachers and Administrators
in Decision Making and Effectiveness of Schools under
The Offices of Educational Service Areas
in Nakhon Phanom Province**

ณัฐพงศ์ ไชยสิทธิ์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 325 คน ประกอบด้วยครู 288 คน และผู้บริหาร 37 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยแบบสอบถามพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27-.83 และค่าความเชื่อมั่น .97 และแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .42-.91 และค่าความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีกรณีกฎกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน 5) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

ตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกัน 7) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร กับประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน 8) ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารและประสิทธิภาพของโรงเรียนไว้ด้วย พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านที่ควรพัฒนามี 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารทั่วไป และประสิทธิภาพของโรงเรียนที่ควรได้รับการพัฒนามี 2 ด้าน คือด้านวิชาการและด้านการบริหารงบประมาณ

Abstract

The purpose of this research was to investigate the relationship between participation of teachers and administrators in decision making and effectiveness of schools under the Offices of Educational Service Areas in Nakhon Phanom Province. There were 325 participants, comprising 288 teachers and 27 school administrators, selected by using the Multistage Random Sampling method. A set of a 5-rating-scale questionnaire was used to collect data. The discrimination power values of participation of teachers and administrators in decision making ranged between .27 and .83 and the reliability coefficient was .97; whereas the discrimination power values of effectiveness of schools ranged between .42 and .91 and the reliability coefficient was .97. The collected data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), F-test (One-way ANOVA), and Pearson's Product Moment Correlation.

The findings of this study were as follows : 1) The participation of teachers and administrators in decision making as perceived by themselves, as a whole, was at the medium level. 2) The school effectiveness as perceived by teachers and administrators, as a whole, was at the high level. 3) The participation behavior in decision making as perceived by teachers and administrators, as a whole, was significantly different in their opinions at the level of .01. 4) There was no significant difference of school effectiveness as perceived by teachers and administrators as a whole. 5) The participation behavior of teachers and administrators at different-sized schools in decision making as perceived by themselves, as a whole, was significantly different in their opinions at the level of .01. 6) There were no significant difference of school effectiveness for different - sized schools as perceived by teachers and administrators. 7) The participation behavior of teachers and administrators in decision making and school effectiveness were not correlated. 8) This researcher proposed an appropriate guideline to develop participation behavior of teachers and administrators in decision

making in 2 aspects namely budget management and general management and to develop school effectiveness in 2 aspects __ academic affairs and budget management.

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้บังเกิดผลดี มีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ ปัจจัยที่นับว่าสำคัญที่สุดคือ การพัฒนาประชากรของประเทศให้มีคุณภาพ ถ้าประชากรมีคุณภาพ การพัฒนาจะมีประสิทธิภาพตามที่รัฐมุ่งหวัง เครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ประชากรมีคุณภาพก็คือการให้การศึกษา การศึกษาหรือการเรียนรู้จึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 1) ในการสร้างประชากรของประเทศให้มีคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าของชาติ จากการศึกษาในประเทศไทยส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนเพียงในระดับมัธยมศึกษา ถ้าการจัดการศึกษาในระดับนี้มีคุณภาพ ก็ย่อมหมายถึงประชากรส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ อาจกล่าวได้ว่าโรงเรียนจะดีมีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารเป็นสำคัญ

ในสังคมประชาธิปไตยนั้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย โดยให้สมาชิกในกลุ่ม ซึ่งอาจจะเป็นตัวแทนจากส่วนต่าง ๆ ขององค์การมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลและร่วมตัดสินใจ จะทำให้เกิดบรรยากาศที่สนับสนุนการแสดงออก ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาเพื่อส่วนรวม ซึ่งจะดีกว่าการรวมอำนาจการตัดสินใจไว้ที่บุคคลเพียงคนเดียว (มัลลิกา ดันสอน. 2544 : 82) ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 9) ที่กล่าวถึงผู้บริหารที่มีลักษณะของผู้นำแบบประชาธิปไตยว่าจะให้ความสำคัญ ให้เกียรติ และเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ร่วมงาน ยอมรับและเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น ร่วมแก้ปัญหา ซื่อสัตย์ จริงใจ มีความสามารถกระตือรือร้นและจงใจให้เกิดความรัก และความผูกพันในหน่วยงาน ดังนั้น การตัดสินใจโดยกลุ่ม (Group decision making) หรือการใช้กลุ่มทำการตัดสินใจจึงเป็นที่ยอมรับและใช้กันอย่างกว้างขวางในองค์กรต่างๆ ทั้งนี้เพราะการตัดสินใจโดยกลุ่มหรือคณะกรรมการจะมีความถูกต้องมากขึ้น เป็นการตัดสินใจที่มีคุณภาพดีกว่าการตัดสินใจโดยบุคคลหรือผู้นำแต่เพียงลำพังคนเดียว

พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจึงเป็นประเด็นสำคัญที่น่าศึกษาและให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะจะทำให้สามารถอธิบายประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้ผู้บริหารและผู้ที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนได้ศึกษาไว้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เนื่องจากพฤติกรรมตัดสินใจเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ในภารกิจการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหาร

งบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน
ได้ใช้พฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และหาทางเพิ่มพฤติกรรมกรรมมี
ส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม
ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม
ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
5. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนที่มีขนาด
แตกต่างกัน
6. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม
ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน
7. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับ
ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม
8. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารและ
ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. พฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประสิทธิผลของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
3. พฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
แตกต่างกัน
4. ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารแตกต่างกัน

5. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน แยกต่างหาก

6. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน

7. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวก

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

1.1 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ 2) ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง แต่ขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ใต้บังคับบัญชา 3) ผู้บริหารปรึกษากับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง 4) ผู้บริหารปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ยังคงตัดสินใจด้วยตนเองโดยที่อาจจะยอมหรือไม่ยอมให้ความเห็นของกลุ่มมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ 5) ผู้บริหารปรึกษากับผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งหมด จะประเมินทางเลือกร่วมกันโดยใช้ความเห็นที่สอดคล้องกัน ผู้บริหารจะยอมรับและดำเนินการตัดสินใจถึงแม้ว่าจะไม่เป็นการตัดสินใจของตนก็ตาม

1.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ 2) ประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ 3) ประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคคล 4) ประสิทธิภาพในการบริหารทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ครูและผู้บริหารในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2552 ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 51 คน และครูจำนวน 1,229 คน รวมประชากร 1,280 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2552 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเคริจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (วาโร เฟิงส์ว็ลด์, 2550 : 152) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 37 คน และครูจำนวน 288 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 325 คน

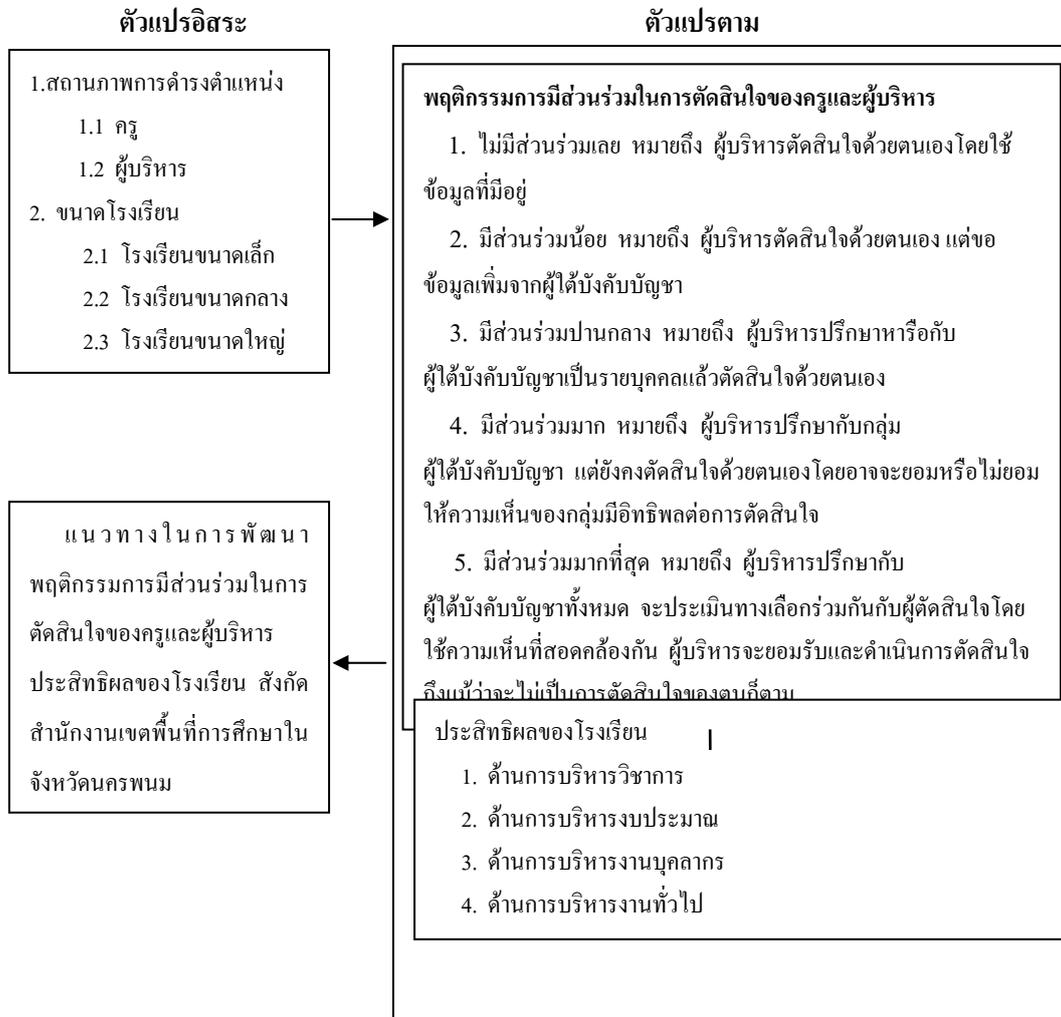
3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครู 2) ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตามได้แก่ 1) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ประกอบด้วย 1.1) ไม่มีส่วนร่วมเลย หมายถึง ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ 1.2) มีส่วนร่วมน้อย หมายถึง ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง แต่ขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา 1.3) มีส่วนร่วมปานกลาง หมายถึง ผู้บริหารปรึกษากับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจด้วยตนเอง 1.4) มีส่วนร่วมมาก หมายถึง ผู้บริหารปรึกษากับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา แต่ยังคงตัดสินใจด้วยตนเองโดยที่อาจจะยอมหรือไม่ยอมให้ความเห็นของกลุ่มมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ 1.5) มีส่วนร่วมมากที่สุด หมายถึง ผู้บริหารปรึกษากับผู้ได้บังคับบัญชาทั้งหมด จะประเมินทางเลือกร่วมกันกับผู้ตัดสินใจโดยใช้ความเห็นที่สอดคล้องกัน ผู้บริหารจะยอมรับและดำเนินการตัดสินใจถึงแม้ว่าจะไม่เป็นการตัดสินใจของคนก็ตาม 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน ประกอบด้วย 2.1) ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ 2.2) ประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ 2.3) ประสิทธิภาพในการบริหารงานบุคลากร 2.4) ประสิทธิภาพในการบริหารงานทั่วไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้อาศัยแนวคิดพฤติกรรมการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมของวรูมและเขตตัน (Vroom and Yetton, 1973 : 156) และประสิทธิผลของโรงเรียนแยกตามภาระงานการบริหารโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 : 28 - 51) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดของวูรัมและเยตตัน (Vroom and Yetton, 1973 : 156) ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27-.83 และค่าความเชื่อมั่น .97 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .42-.91 และค่าความเชื่อมั่น .97

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนกโดยหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อ (Item total correlation) ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha method) 3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีชนิดกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน การทดสอบเอฟ และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก
- 3) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 4) ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
- 5) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่
- 6) ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
- 7) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน
- 8) แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร มี 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารทั่วไป และประสิทธิภาพของโรงเรียนที่ควรได้รับการพัฒนามี 2 ด้าน คือด้านวิชาการและด้านการบริหารงบประมาณ

อภิปรายผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะอาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายผู้สอนมีภารกิจมาก และลักษณะการบริหารโรงเรียนยังเป็นการรวมอำนาจเสียส่วนใหญ่ มีการมอบหมายหน้าที่หรือการแบ่งความรับผิดชอบ

ด้านการบริหารให้แก่ข้าราชการครูในโรงเรียนยังไม่ทั่วถึง ไม่เหมาะสม หรือไม่ตรงกับความสามารถ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะในบางสายงาน เช่น งานธุรการ การเงินและพัสดุ ซึ่งมักจะอยู่ในความรับผิดชอบของบุคลากรเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียวโดยที่บุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนไม่มีส่วนรู้เห็นหรือรับทราบ ทำให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานด้านต่างๆ ทำได้ไม่เต็มที่และการบริหารงานในความเป็นจริงนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะมองว่าการบริหารงานเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล รายงานการใช้จ่ายเงินและผลการดำเนินงานตามแผนการใช้งบประมาณ การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นงานที่ผู้บริหารอาจปรึกษาขอความเห็นจากบุคลากรบางส่วนไม่จำเป็นต้องขอความคิดเห็นจากครูทุกคนในโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนจึงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมงคล อัดเหล็ก (2543 : บทคัดย่อ) เรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดตราด และผลการวิจัยของเสริมศักดิ์ ไรยสุวรรณ (2544 : บทคัดย่อ) เรื่องศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนทุกแห่งในปัจจุบันได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพ มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนที่ชัดเจน มีการกำหนดวัตถุประสงค์และการวางแผนงานวิชาการ อีกทั้งยังมีการจัดสถานที่ อุปกรณ์ และห้องพิเศษเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามความถนัด ซึ่งเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนรวมถึงโรงเรียนมีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณตามแผนงาน โครงการ มีการจัดทำและเสนอของบประมาณอย่างเป็นระบบ ซึ่งทำให้ง่ายในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานต่างๆ และมีการเสริมสร้างประสิทธิภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งก่อนและระหว่างปฏิบัติหน้าที่ โดยการให้บุคลากรในโรงเรียนทำผลงานทางวิชาการ ศึกษาดูงานและทัศนศึกษาเพื่อนำความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ มาพัฒนาการปฏิบัติงานในโรงเรียน มีการตรวจสอบคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิจิตร โกษาแสง (2548 : บทคัดย่อ) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 และผลการวิจัยของทนงศักดิ์ เจริญชัย (2549 : บทคัดย่อ) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะว่าแม้ครูหรือนุเคราะห์ในโรงเรียนต่างยอมรับว่าผู้บริหารโรงเรียนเปรียบเสมือนนายจ้างที่มีอำนาจเต็มทุกกรณี และด้วยเหตุที่ครูต่างยอมรับในอำนาจหรือการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนและครูพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่ง หรือรับมอบหมายภารกิจใดๆ จากผู้บริหารโรงเรียน เช่น การดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การนิเทศการปฏิบัติงานของบุคลากร การพิจารณาความดีความชอบ การมอบหมายงานที่ตรงกับตามความสนใจและความถนัดของบุคลากร เป็นต้น แม้บางครั้งจะไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจของผู้บริหารก็ตาม แต่ในทางกลับกัน ผู้บริหารโรงเรียนก็ตระหนักดีว่า เป้าหมายหรือประสิทธิผลของโรงเรียนที่กำหนดไว้จะไม่เกิดขึ้นหากบริหารบุคลากรผิดพลาด ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้วยเหตุที่ผู้ได้บังคับบัญชาเป็นผู้ที่มีข้อมูลในทางปฏิบัติค่อนข้างมาก จึงทำให้การตัดสินใจมีคุณภาพสูงตามไปด้วย รวมทั้งมีผลต่อความผูกพันในภารกิจ อันเป็นผลจากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิ แสนมาโนช (2544 : บทคัดย่อ) เรื่องพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารแตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของราชการ อีกสาเหตุหนึ่งคือ ภาระงานตามโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนรูปแบบใหม่ที่กำหนดให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปมากยิ่งขึ้น รูปแบบการบริหารงานของโรงเรียนจะใช้การบริหารโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management) ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารการจัดการศึกษาให้แก่โรงเรียนโดยตรง ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคล และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ครูและผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองในภาระงานต่างๆ มากยิ่งขึ้น มีการประสานงานเพื่อวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้ทุกฝ่ายรับรู้ถึงกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิจิตร โภษาแสง (2548 : บทคัดย่อ) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง

ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 และผลการวิจัยของทงศักดิ์ เจริญชัย (2549 : บทคัดย่อ) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกลนคร เขต 2 พบว่าประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน แตกต่างกันซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนครูและบุคลากรมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก มีครูที่มีความรู้ความสามารถตามภารกิจการบริหารโรงเรียนด้านต่างๆ ครบ โรงเรียนมีตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน มีการแบ่งสายงานและหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนตามระเบียบของทางราชการ ดังนั้นในการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหาร จึงเลือกเฉพาะครูที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน อีกทั้งเรื่องบางอย่างถ้าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ก็อาจทำให้ไม่ทันเวลาหรือใช้เวลามาก ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องตัดสินใจเองหรือปรึกษากับผู้ช่วยผู้บริหารเท่านั้น ส่วนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กมีจำนวนครูและบุคลากรน้อย แต่ในขณะเดียวกันต้องปฏิบัติงานเหมือนกันกับโรงเรียนขนาดใหญ่ จะแตกต่างกันก็เพียงปริมาณของเนื้องานเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเสริมศักดิ์ โรยสุวรรณ (2544 : บทคัดย่อ) เรื่องศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระนอง และผลการวิจัยของสถาพร ไกษชาติ (2546 : บทคัดย่อ) เรื่องการศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกัน

6. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่าจากการที่กฎหมายบัญญัติให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพโดยบัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารงาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป โรงเรียนแต่ละขนาดมีการดำเนินการบริหารงานโดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย จึงเป็นปัจจัยสำคัญทำให้โรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้ การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลงาน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ โกษาแสง (2548 : บทคัดย่อ) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครพนม เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษิตตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

7. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะการบริหารโรงเรียนในปัจจุบันยังเป็นการรวมอำนาจเสียส่วนใหญ่ มีการมอบหมายหน้าที่หรือการแบ่งความรับผิดชอบด้านการบริหารให้แก่ข้าราชการครูในโรงเรียน ยังไม่ทำถึงไม่เหมาะสมหรือไม่ตรงกับความสามารถ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะในบางสายงาน เช่น งานธุรการ การเงินและพัสดุ ซึ่งมักจะอยู่ในความรับผิดชอบของบุคลากรเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว โดยที่บุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนไม่มีส่วนรู้เห็นหรือรับทราบ ทำให้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานด้านต่างๆ ทำได้ไม่เต็มที่ และไม่ว่าครูจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับใดก็ตาม ครูและผู้บริหารล้วนปฏิบัติงานตามหน้าที่เพื่อให้ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูง เพราะการจัดการศึกษาในปัจจุบันจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก อีกประการหนึ่งคือภาระงานตามโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนรูปแบบใหม่ที่ให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคลทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปมากยิ่งขึ้น รูปแบบการบริหารงานของโรงเรียนจะใช้การบริหารโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management) ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจในการบริหารการจัดการศึกษาให้แก่โรงเรียนโดยตรงให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคล และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาเครือข่ายผู้ปกครอง จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้ครูและผู้บริหาร มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองในภาระงานต่างๆ มากยิ่งขึ้น ทำให้ครูและผู้บริหารทำงานเพื่อให้ประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงแม้ครูจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือไม่ก็ตาม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานในแต่ละด้านให้มากขึ้น ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ เช่น การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ เช่น การระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน 3) ด้านการบริหารงานบุคคล เช่น การพิจารณาความดีความชอบโดยคณะกรรมการ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การประกาศผลการประเมินอย่างเปิดเผย 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป เช่น การประชาสัมพันธ์งานทางการศึกษาของโรงเรียน

1.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร ในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังนั้นในโรงเรียนขนาดใหญ่จึงควรให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้มากขึ้น ขอข้อมูลหรือให้ครูทุกคนแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานของโรงเรียนด้านต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจที่ถูกต้อง เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอีกทางหนึ่งด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนมในภารกิจของผู้บริหารในการบริหารงานด้านวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป จึงควรมีการศึกษาพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเพื่อให้เข้าใจรายละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานของโรงเรียนทุกด้าน

2.3 ควรมีการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูเพื่อผู้บริหารจะได้นำมาพิจารณาใช้ประกอบการตัดสินใจสั่งการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

2.4 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและผู้บริหารในการบริหารงานด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). แนวทางการนำมาตรฐานหลักสูตรไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ทองศักดิ์ เจริญชัย. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (อัคราณา).
- มงคล อัดเหล็ก. (2543). การมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา. (อัคราณา).
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ ฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2550). วิธีวิทยาการวิจัย. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิจลน์ โกษาแสง. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สถาพร ไกษชาติ. (2546). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารโรงเรียนของครูในโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.

สุวัฒน์ แสนมาโนช. (2544). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขต การศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความ
สามารถพิเศษด้านทักษะความคิดระดับสูง. สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 45/2544 กรุงเทพฯ :
รัตนพรชัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการ
ศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา 2550. กรุงเทพฯ :
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เสริมศักดิ์ ไรยสุวรรณ. (2544). ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของข้าราชการ
ครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยทักษิณ.

Vroom, Victor Harold, and Phillip W. Yetton. (1973). **Leadership and Decision Making**. Pittsburgh :
University of Pittsburgh.